

Utbildningsinspektion i Dalaskolan Södra Grundskola och särskola årskurs 7–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Dalaskolan Södra den 14–15 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Bromölla kommun och Dalaskolan Södra, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Dalaskolan Södra intervjuades skolledning, lärare, elevvårdspersonal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Dalaskolan Södra	Antal barn/elever
Grundskola	168
Särskola	14

På Dalaskolan Södra finns ca 170 elever i årskurs 7–9. Ca 60 procent av eleverna är flickor. Endast ett fåtal elever har utländsk bakgrund. Dalaskolan Södra byggdes 1981 som en högstadieskola till den då fem år gamla låg- och mellanstadieskolan som nu benämns Dalaskolan Norra. Skolorna utgjorde från början ett gemensamt rektorsområde men delades 1992 i två separata områden. Eleverna kommer i huvudsak från Bromölla tätort, främst från Dalaskolan Norra men även elever från andra håll söker sig till skolan.

Sedan hösten 1995 har skolan tagit emot kommunens särskolelever i åldern 13–16 år. Särskoleverksamheten är i huvudsak lokalintegrerad i grundskolans verksamhet. Rektorn för skolan är likaså rektor för särskolegrupperna. Som stöd finns en kommunal särskolesamordnare med speciell kompetens om särskolan.

År 2001 blev Dalaskolan Södra som landets första 7–9-skola certifierad Miljöskola och år 2004 beslutade Myndigheten för skolutveckling att förlänga certifieringen i ytterligare tre år. Bland annat till följd av förändrade nationella målsättningar för denna verksamhet men även utifrån lokala prioriteringar pågår diskussioner om en förändrad profil för skolan. Denna skulle innebära en ökad inriktning mot mer allmänt hälsobefrämjande aktiviteter.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Dalaskolan Södra och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Dalaskolan Södra har goda förutsättningar och ambitioner att utveckla den pedagogiska verksamheten. Ett positivt socialt arbetsklimat finns i skolans personalgrupp och lärarna är engagerade och kompetenta. Rektorn har lång pedagogisk erfarenhet, är väl insatt i det statliga uppdraget och har en utvecklingsinriktad ambition.

Skolan är liten och rofylld och en nära och respektfull relation finns mellan elever och mellan elever och lärare. Ett aktivt värdegrundsarbete bedrivs. Goda möjligheter till stöd och individualisering ges i undervisningen. En omprövning sker kontinuerligt av resursfördelningen utifrån de behov och förutsättningar de aktuella eleverna har. Den särskoleverksamhet som bedrivs på skolan är av god kvalitet.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Skolans kvalitetsredovisning utarbetas inte i samverkan med eleverna och deras vårdnadshavare ges inte möjlighet att delta i arbetet (4 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör närmare analysera betygsresultaten och den pedagogiska verksamhetens betydelse i förhållande till dessa.
- Skolans lokala konkretisering av betygsriterier bör ses över utifrån deras överensstämmelse med nationella mål och riktlinjer.
- Skolan bör följa upp och systematisera arbetet med individuella utvecklingsplaner.
- Skolan bör utveckla åtgärdsprogrammen så att de får avsett innehåll och funktion.
- Skolan bör utveckla ämnesövergripande arbetssätt och utöka samverkan mellan lärare.
- Skolan bör utveckla elevernas inflytande över skolans inre arbete samt undervisningens arbetsformer och innehåll, samt öka elevernas kännedom om målen för utbildningen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Dalaskolan Södra uppvisar en varierad resultatbild med relativt stora skillnader mellan olika år. Det senaste året som det finns jämförande nationell statistik för, nämligen år 2005, var elevernas genomsnittliga meritvärde 203 poäng, vilket var lägre än såväl kommunens som rikets snittvärde. Skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärde var förhållandevis stor. Flickornas meritvärde var i snitt 226 poäng att jämföra med 190 för pojkarna. Andelen behöriga till nationella program uppgick till 90 procent, vilket däremot var i nivå med både kommunens och rikets. Det var vidare en lägre andel av Dalaskolan Södras avgångselever som saknade ett eller flera betyg i jämförelse med kommunen och riket.

Den varierade resultatbilden gällde även resultaten på de nationella ämnesproven. I svenska var andelen elever som uppnådde målen år 2005 genomgående högre på Dalaskolan Södra jämfört med riket. Det gällde även för två av delproven i engelska, medan andelen elever som uppnådde målen var betydligt lägre (ca tio procentenheter) på ett av delproven i engelska och det nationella provet i matematik. Trots att omkring 20 procent av eleverna inte uppnådde målen för de nationella proven i matematik och ett av delproven i engelska var det endast 6 procent av eleverna som saknade slutbetyg i matematik och 4 procent i engelska. Det finns enligt inspektörerna anledning för skolan att analysera betygsresultaten närmare avseende skillnader mellan olika år, mellan pojkar och flickor samt mellan elevernas resultat på nationella prov och slutbetyg.

Uppgifter från skolan tyder på förändrade resultat för år 2006. Meritvärdet var då 213 poäng, dvs. betydligt högre än föregående år. Andelen behöriga var däremot lägre, 84 procent jämfört med 90 procent året innan. Motsvarande gällde för andelen elever med fullständiga betyg, 79 procent jämfört med 83 procent.

Skillnaderna i resultat mellan olika år förklarar rektorn och lärarna i huvudsak med variationer i förkunskaper, studiemotivation och intresse bland de aktuella avgångseleverna. Vissa år har skolan högt motiverade elever och når då goda resultat och andra år är läget det motsatta. Det är emellertid enligt inspektörerna viktigt att även analysera den pedagogiska verksamhetens betydelse i förhållande till variationer i resultat.

Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser (Salsa) anger modellberäknade utfall för elevernas studieresultat då hänsyn tagits till betydelsefulla bakgrundsfaktorer (föräldrarnas utbildning och etniska bakgrund samt könsfördelningen bland eleverna). I jämförelse med det modellberäknade värdet är meritvärdet och andelen elever med slutbetyg högre än förväntat för såväl år 2004 som år 2005. För 2006 saknas ännu uppgifter. När antalet elever är litet, som på Dalaskolan Södra, är dock det modellberäknade värdet förenat med betydande osäkerhet.

Normer och värden

Under inspektionen framträdde en hög grad av respekt och tolerans mellan elever och mellan lärare och elever. Resultatet av skolans arbete med normer och värden förefaller gott enligt inspektörernas bedömning utifrån intervjuer och observationer. I en attitydundersökning bland skolans elever hösten 2005 uppgav dessutom omkring 90 procent av skolans elever att de kände sig trygga och trivdes, att de hade vänner och kunde vara sig själva i skolan. En positiv attityd till skolan avspeglas även i att en lika stor andel ansåg att det var viktigt att gå i skolan. Intervjuade elever och föräldrar instämde till stor del i detta.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Dalaskolan Södra närmare bör analysera betygsresultaten och den pedagogiska verksamhetens betydelse i förhållande till dessa. Resultatet av skolans arbete med normer och värden förefaller gott.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Dalaskolan Södra har en likabehandlingsplan som behandlar insatser för att förebygga, upptäcka och åtgärda mobbning och annan kränkande behandling. På skolan råder nolltolerans mot detta vilket innebär att skolans personal uppmärksammar och agerar direkt även vid enstaka lindrigare förseelser. Vilka åtgärder som vidtas varierar beroende på förseelsens karaktär. Åtgärderna kan innebära allt ifrån att det olämpliga i en elevs beteende påtalas till att upprepade samtal förs med de inblandade och deras föräldrar, att elevvårdsteam och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) kopplas in. Ett samarbete har även utvecklats med socialtjänsten för elever med hög frånvaro från skolan och bredare social problematik.

På skolan finns ett likabehandlingsteam bestående av rektor, skyddsombud och kurator som hanterar kränkningar mellan vuxna och mellan vuxen och elev. Dessutom finns ett s.k. mobbingteam som består av lärare, kurator och två elever från varje klass. I denna grupp ges utbildning kring mobbning och kränkande behandling, bland annat för att ge stöd åt eleverna i teamet, de s.k. kamratstödarna, som har i uppgift att uppmärksamma och rapportera eventuella missförhållanden. Kränkningar mellan elever hanteras omedelbart, i första hand av lärarna i teamet.

För att skapa ett gott arbetsklimat på skolan diskuteras frågor kring etik, moral och språkbruk regelbundet i undervisningen. Kända ordningsregler finns och lärarna har dessutom formulerat ett gemensamt måldokument som fastslår överenskomna etiska förhållningssätt. Lärarna styr därtill all gruppindelning i syfte att få eleverna att acceptera varandras olikheter och lära sig att samarbeta. Trivsselfrämjande aktiviteter, i form av exempelvis lägerskolor och gemensamma framträdanden, är andra inslag med samma syfte. Inspektörerna bedömer att skolans förebyggande insatser mot trakasserier och annan kränkande behandling är goda.

Skolan skall enligt läroplanen sträva efter att eleverna tar ett personligt ansvar för sina studier och att de i takt med stigande ålder och mognad successivt utövar ett större inflytande. I rektorns ledningsdeklaration beskrivs ett reellt elevinflytande som ett prioriterat område. I arbetsplanen framhålls att elevmedverkan i första hand ska avse studiernas innehåll och utformning. Ambitionen är enligt arbetsplanen att eleven i årskurs 9 fullt ut ska kunna delta i planering av terminens arbete och av olika ämnesavsnitt vad avser arbetssätt, redovisningsformer och utvärdering. Vid inspektionen framträdde att så som regel inte var fallet och inspektörernas bedömning är följaktligen att ett fortsatt arbete behövs för att fullfölja dessa intentioner. Behovet förstärks inte minst av att det i 2005 års attitydundersökning framskymtar ett missnöje bland 40 procent av skolans elever kring deras möjligheter till inflytande över skolarbetet. De intervjuade eleverna uppgav likaså att elevinflytandet var begränsat. Inspektörerna vill även framhålla som en viktig förutsättning för ett ökat elevinflytande att elevernas kännedom om målen för utbildningen förbättras.

På Dalaskolan Södra finns klassråd samt matråd och trivsel- och miljøråd. Ett övergripande elevråd saknas däremot. I arbetsplanen finns samtidigt högt ställda ambitioner för elevrådet, exempelvis att det ska fungera som en remissinstans i samband med olika förändringsförslag och kontinuerligt ge synpunkter på undervisningen. Rådsmedlemmarna ska dessutom utbildas i samarbete och sammanträdesteknik. Inspektörerna ser ett samverkansorgan som kan fylla planerad funktion som ett bra sätt att öka elevernas inflytande på utbildningen.

Enligt rektorns ledningsdeklaration är ett annat prioriterat område en bred föräldramedverkan, vars betydelse under elevernas "frigörelseprocess i 13–16-årsåldern" betonas. Rektor har beskrivit att det tidigare funnits samrådsformer men att det har varit svårt att engagera föräldrarna för samverkan under senare tid. Föräldrarna bekräftade vid intervjun detta förhållande, dock utan att finna möjliga förklaringar. Inspektörerna vill framhålla att skolan på olika sätt kan söka efter fungerande samverkansformer med föräldrarna.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Dalaskolan Södra har som miljöskola haft en plan för pedagogisk verksamhet som berör ekologiskt hållbar utveckling i ett lokalt och globalt perspektiv. Den har inneburit att det regelbundet förekommit ämnesintegrerade miljöteman. I undervisningen har teori integrerats med praktiskt handlingsinriktad verksamhet i den egna skolmiljön och närsamhället. Eleverna har haft en aktiv och tydlig roll i arbetet. Vid inspektionen var denna verksamhet ”lagd på is”, delvis till följd av att en av eldsjälarna lämnat skolan varför en omprövning av fortsatt inriktning var för handen.

Vid inspektionstillfället var undervisning i stor utsträckning ämnesuppdelad och exempel saknades på hur sammanhang och helhet i elevernas lärande skapades. Det framkom vid intervjuerna att samverkan mellan lärare och ämnen numera sker mer tillfälligtvis. De lektionsbesök som inspektörerna genomförde gav i huvudsak exempel på lärar- och läromedelsstyrd undervisning och de intervjuade eleverna beskrev undervisningen som relativt enformig. Vid intervjuerna framförde dock lärarna att de kontinuerligt försökte variera sin undervisning, med bland annat mer självständiga grupparbeten kring olika teman. Inspektörernas bedömning är att samverkan bör utvecklas för att åstadkomma ett vidgat sammanhang i elevernas lärande. Av kvalitetsredovisningen har framkommit att lärarna upplever svårigheter med att motivera eleverna och som en följd av detta behöver nya vägar aktivt sökas för att stimulera elevernas lust att lära.

Individanpassning och särskilt stöd

I den lokala arbetsplanen uppges att antalet elever med olika sociala problem och inlärningssvårigheter ökat under senare tid. För att hantera denna situation har mindre undervisningsgrupper skapats genomgående. Undervisningsgrupperna omfattar omkring 20 elever och två mentorer delar på ansvaret för eleverna i varje grupp. Enligt intervjuerna med personalen har detta skapat ett bättre klassrumsklimat och gett lärarna större möjligheter att individualisera undervisningen och att hinna se och stödja alla elever i gruppen. En fri lärarresurs finns samtidigt att tillgå för de elever som har de största stödbehoven. I en attitydundersökning bland skolans elever 2005 uppgav omkring 90 procent av skolans elever att de fick den hjälp de behövde i skolarbetet. Föräldra- och elevintervjuerna gav ytterligare stöd för att så var fallet. Rektorn anser att stödinsatserna fungerar väl men betonar också att en kontinuerlig uppföljning och utvärdering måste ske och en öppenhet för oprövade lösningar finnas.

På Dalaskolans Södra finns två särskilda undervisningsgrupper, en i årskurs 9 och en i årskurs 7. De särskilda undervisningsgrupperna skiljer sig från övriga såtillvida att de har ett mindre antal elever, en assistentresurs, en extra pedagogisk resurs på alla ”teoretiska” lektioner samt pedagoger med erfarenhet av och kunskap om särskilda stödinsatser. En utredning föregår placeringen och undervisningen är anpassad till elevernas behov både avseende pedagogik och innehåll. Inspektörerna kunde dock notera att möjligheterna till anpassad studiegång inte uppmärksammats, trots att sådana behov indirekt påtalades av såväl lärare som rektorn.

Enligt grundskoleförordningen skall särskilt stöd i första hand ges inom den klass eleven tillhör. Endast om det finns särskilda skäl, får sådant stöd istället ges i en särskild undervisningsgrupp. Rektorn anger att uppföljningar kontinuerligt sker av stödåtgärdernas resultat och att möjligheter för eleven att återgå

till den ordinarie klassen bevakas. Skolans personal och föräldrarna var genomgående positiva till verksamheten i de särskilda undervisningsgrupperna. Vissa av de elever som gick i de särskilda undervisningsgrupperna var dock missnöjda med de möjligheter de gavs till utveckling och att de främst fick arbeta med läromedel för tidigare årskurser.

Från och med den 1 juli 2006 har ändringar gjorts i grundskoleförordningen avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behoven skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Programmet skall omfatta elevens hela skolsituation. Vid inspektionstillfället framkom att åtgärdsprogram visserligen upprättas för elever i behov av särskilt stöd men att de ofta är fragmentariska och inte specificerar vilket slag av stödinsatser som behövs. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla åtgärdsprogrammen så att de får avsett innehåll och avsedd funktion.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

På Dalaskolan Södra hålls utvecklingssamtal en gång per termin då eleven och elevens vårdnadshavare får information om elevens skolgång. Inför samtalet lämnar varje lärare skriftliga omdömen om elevens utveckling och även eleven får bedöma sin utveckling. Utvecklingssamtalen kompletteras med ett så kallat kontaktmöte per läsår då föräldrar och elever erbjuds möjlighet till individuella samtal med alla de lärare som undervisar eleven. Föräldrar och elever var mycket nöjda med den information de fick, i synnerhet vid kontaktmötena.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Vidare betonas i förordningen att planen bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanerna och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner. Ett arbete för att skapa en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev hade påbörjats vid inspektionstillfället och planer för uppföljning och systematisering av arbetet fanns enligt skolans rektor. Inspektörerna vill betona vikten av att detta arbete fullföljs. Se även avsnittet om särskoleverksamheten.

Rektorn och lärare har i intervjuerna framhållit att skolan värnar om en likvärdig betygssättning. Diskussioner om bedömning och betygssättning har förts inom ämnesgrupper på skolan och med andra skolor. Skolan har i det senare fallet fått bilden av att kravnivån på skolan är jämförelsevis hög. Inspektörerna vill påpeka att det är betydelsefullt att skolans arbete med en likvärdig betygssättning fortsätter eftersom det är en viktig rättssäkerhetsfråga för eleverna och en förutsättning för ett rättvist urval till kommande studier.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Rektorn på Dalaskolan Södra har lång erfarenhet som pedagog och pedagogisk ledare och har även genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och åtnjuter ett stort förtroende bland personal och föräldrar. En tydlig ansvarfördelning liksom en god och kontinuerlig kontakt finns dessutom mellan rektorn och förvaltningen i kommunen.

Förvaltningschefen samlar samtliga skolledare i kommunen kontinuerligt, en förmiddag per vecka, för informationsutbyte och diskussion.

En arbetsplan skall enligt förarbetena till läroplanen ha en bärande funktion i skolan och vara ett aktivt styrinstrument för verksamheten. I denna skall personal och representanter för elever och föräldrar omvandla de nationellt fastställda målen till verksamhetsmål för skolan. Ansvar för upprättandet och utvärderingen av arbetsplanen har rektorn. Dalaskolan Södra har en arbetsplan som utgår från de nationella styrdokument, den kommunala skolplanen och skolans lokala förutsättningar. Merparten av skolans personal har varit delaktig i framtagandet. Arbetsplanen är känd med den framstår inte som ett levande dokument som regelbundet revideras och utvecklas. I arbetsplanen finns samtidigt goda ambitioner för en kontinuerlig uppföljning och utvärdering sammanfattad i en så kallad lärspiral som enligt inspektörerna bättre kan tas tillvara.

I arbetsplanen finns som en ingående del syfte, uppnåendemål och betygskriterier angivna för samtliga ämnen. För alla ämnen förutom matematik saknas emellertid konkretiserade betygskriterier för årskurs 8 trots att ämnena inte enbart ges i årskurs 9. I vissa ämnen finns betygskriterier som inte utgår från olika kunskapskvaliteter utan istället innebär krav på exempelvis att elevarbeten ska vara inlämnade i tid eller att eleven ska visa ett genuint intresse för ämnet. Kraven är således inte relaterade till elevens kunskaper. Lokalt konkretiserade kursplaner saknas vidare för svenska som andraspråk och modersmål. Inspektörernas bedömning är att den lokala arbetsplanens funktion och förankring bland personalen kan uppmärksammas av skolan. Hur lokalt konkretiserade betygskriterier överensstämmer med nationella mål bör likaså analyseras.

Dalaskolan Södra har en kvalitetsredovisning som innehåller mål, analys av måluppfyllelse och åtgärder för utveckling i enlighet med förordningens krav. Kvalitetsredovisningen sammanställs av rektorn utifrån underlag från och efter diskussioner med personalen. Elever och föräldrar har dock inte varit delaktiga. Inspektörerna bedömer att en samverkan i kvalitetsarbetet behövs i detta avseende för att uppfylla förordningens krav.

Särskoleverksamheten

På Dalaskolan Södra finns 14 särskoleelever. Särskoleverksamheten är i huvudsak endast lokalintegrerad och undervisningen bedrivs för de flesta elever i en egen särskoleklass. Det finns dock exempel på elever som är individintegrerade i grundskoleklasserna och hänsyn tas följaktligen till individuella önskemål. Inspektörerna bedömer att särskoleverksamheten är av god kvalitet och att dess mål och planering ligger i linje med nationella mål och riktlinjer. Tillgången till materiella och personella resurser är god och pedagogerna är kompetenta och engagerade. Undervisningen är individualiserad och anpassad till elevernas olika behov. En noggrann uppföljning sker kontinuerligt av elevernas sociala och kunskapsmässiga utveckling. Samtliga särskoleelever har en omfattande individuell utvecklingsplan och inspektörerna bedömer att arbetet med dessa planer bedrivs på ett föredömligt sätt och bör kunna inspirera övrig verksamhet på skolan.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolans förebyggande arbete mot trakasserier och annan kränkande behandling är gott och personalen agerar skyndsamt även vid mindre förseelser. Skolan har goda ambitioner för elevinflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt och bör intensifiera arbetet med att förverkliga dessa. Undervisningen är i stor utsträckning ämnesuppdelad och lektionsbesöken gav i huvudsak exempel på läromedelsstyrd undervisning. Inspektörernas bedömning är att samverkan mellan lärare bör utvecklas för att skapa sammanhang och helhet i undervisningen. Goda möjligheter till stöd och individualisering ges dock i undervisningen. En omprövning sker kontinuerligt av resursfördelningen utifrån de behov och förutsättningar de aktuella eleverna har.

Skolan bör följa upp och systematisera arbetet med individuella utvecklingsplaner samt utveckla åtgärdsprogrammen så att de får avsett innehåll och avsedd funktion. Hur lokalt konkretiserade betygskriterier överensstämmer med nationella mål bör likaså analyseras.

Skolans kvalitetsredovisning måste utarbetas i samverkan med eleverna. Vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet.

Särskoleverksamheten är av god kvalitet och bedrivs i överensstämmelse med nationella mål och riktlinjer.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Eleverna har möjlighet att fortsätta det språkval de gjort i årskurs 6 och såväl tyska, franska som spanska erbjuds.

Trots att det finns ett mindre antal elever med annat modersmål än svenska saknas kartläggningar av elevernas behov av undervisning i svenska som andra språk. Eleverna undervisas istället i svenska och erbjuds stödundervisning i ämnet för att kunna uppnå målen. Rektorn framhåller att de flesta elever därigenom har kunnat nå målen. Det är dock möjligt att den inriktning som svenska som andraspråk har skulle ha varit lämpligare för eleven. Inspektörerna vill påpeka att skolan bör uppmärksamma hur dessa elevers språkutveckling på bästa kan främjas.

Elevers val erbjuds i form av olika praktiskt-estetiska ämnen samt fördjupning och breddning i valfritt teoretiskt ämne. Det senare sker i form av eget arbete under handledning av lärare. Elevers val omfattar i genomsnitt 120 min per vecka i årskurs 7–9.

Personal

Vid Dalaskolan Södra arbetar 21 pedagoger. Samtliga lärare har pedagogisk utbildning och undervisar huvudsakligen i de ämnen de har utbildning för. Lärartätheten är högre än genomsnittet för såväl kommunen som riket. Lärarna upplever att möjligheterna till kompetensutveckling är goda. Med hjälp av

projektmedel från den Europeiska socialfonden (Växtkraft Mål 3) har skolan med stöd av externa experter gjort en analys av befintliga kompetenser och inom vilka områden behov av kompetensutveckling finns, vilket resulterat i en kompetensutvecklingsplan. Planen uppdateras för närvarande och samtidigt tas individuella planer fram. Bland aktuella satsningar ingår en processledarutbildning som ett antal lärare genomgår tillsammans med lärare från Dalaskolan Norra. Syftet är att utveckla samverkan mellan de båda skolorna ur ett F–9-perspektiv. Ett behov av en smidigare övergång mellan skolorna betonades också i intervjuerna av såväl lärare, elever som föräldrar. Inspektörernas bedömning är att skolan använder kompetensutveckling som ett aktivt instrument för att utveckla verksamheten.

Materiella resurser

I Dalaskolan Södra anser personalen att lokalerna är begränsande till följd av brist på gruppum. I övrigt framstår dock lokalerna som ändamålsenliga enligt inspektörernas bedömning. Skolan är utrustat med ett bibliotek som ständigt är öppet och används frekvent av lärare och elever. Läromedel finns i tillräcklig omfattning och är i huvudsak tidsenliga. Även datorer finns tillgängliga för eleverna i acceptabel omfattning.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan har goda förutsättningar i fråga om lärartät-
het och tillgång till personal med pedagogisk utbildning. Kompetensutveckling
används aktivt som ett instrument för att utveckla verksamheten. De materiella
förutsättningarna är överlag goda.

Datum	Ort
2007-04-27	Lund

Birgitta Henecke

Lars Berglund